

GARABONCIÁS

ILLUSZTRÁLT SZATIRIKUS ÉLCLAP

Megjelenik minden hónap tizenötödikén.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ, Regina Maria-utca 6. II. Em.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BORONKAI LAJOS

Évi előfizetés: Magánosok 150,
cégek 250, nagyvállalatok 500 Lei.

Családi sjőring

Biblioteca Universitatii "Mihail Kogalniceanu"
din CLUJ
nr. 1089 10 39
EXEMPLAR LEO

(Reschner linorajza)

— Ha nincs ló, a szamár is jó!...

Dandy Bandi időjárési gondolatai

— Az időjárás erősen szeszélyes és helyenként becsapadékos... A pártok körében tartós depresszió várható... A légnyomás határozottan csökken...

— A tőzsdé hangulata nyomott... Papírrészvényekben nagy a bessz, újságpapírban még besszer... Állampolgársági papirokban rebesszer...

— A cselédpiacra erős devalváció... A kínálat erősbödik, a kereslet csökken... Negyvenévesekben növekvő forgalom és erős import várható...

AZ ASSZONY

— Most kell hazajönni, te utolsó? Hajnalban a pincérral hozatod magad haza!...

— Hát aztán! Tehetek én róla, ha a pincér csak záróra után ér rá, anyukám?...

FONOK UR

— Vegye tudomásul, könyvelő ur, ha ha még egyzer elkésik, hát el van csapva!

— Bocsanat, főnök ur, egy kis bal eset történt: leestem a lépcsőn!

— Na és? Akkor még előbb kellett volna itt lennie!...

RABBI AZ UTCÁN

— Güt sabsesz, Mandelbaum!

— Hogy-hogy? Hiszen máma szerda van?

— Ha én magát szjvarozni látom, akkor mindig azt hiszem, csak szombat lehet...

A LENGYELEK

— Hallottad, Ticskelesz, milyen felháborodás volt a keresztény lakosság között, amiért a zsidó kereskedők három napig zárt üzletekkel tüntettek?

— Ezért háborodtak fel a keresztények?

— Ezért hát! Kénytelenek voltak három napig drágábban vásárolni!...

Hacsek és Sajó

(Az erdélyi ágból)

I ja: BORONKAI LAJOS

Hacsek (bejön és leül a nagyablakhoz):
Pincér!

Pincér (odakacsázik): Ásszolgája, Hacsek ur! B. u. é. k.!

Hacsek: Hát csak bujjék, bujjék!

Pincér (röhög): Höhő... Hacsek ur nem is örül az új évnek?

Hacsek: Na hallja! Még a régít se fizettem ki!

Pincér (észbekap): Az egész négyhatvan-kilenc...

Hacsek: Micsoda? Az új telefonszám?

Pincér (jelentősen): A régi fogyasztás, Hacsek ur!

Hacsek (kedélyesen): Nna, nem is olyan régi... Még eláll!

Pincér (ijedten): Meddig, Hacsek ur?

Hacsek: Hát, mondjuk husvétig...

Pincér: Ki van zárva, Hacsek ur! És miért husvétig?

Hacsek: Akkorra lesz belőle egy könnyű kerekszám, mondjuk: ezer...

Pincér (sanyaruan): Nem rossz! S a jövő új évig lesz belőle 1939, nemde-bár?

Hacsek (egykedvűen): Nem jó! Kerekítsük ki 1940-re!

Pincér: Szép kis kilátás! (Indul)

Hacsek: Álljon meg, ember! Tudja maga, mi lesz 1940-ben?

Pincér (möhön): No mi lesz?

Hacsek (lelkesen): Bőség, apám! Őrült nagy bőség!

Pincér (szkeptikusan): A gallérunk lesz bő a nagy jólétől...

Hacsek: Ne vicselj, maga pali! (Párosszal): Olvassa maga a Sziriusz meseter hóroszkópját?

Pincér (megenyhül): Nem én! Mit mond?

Hacsek (szavál): Minden parasztnak tyuk fog főni a fazékában...

Pincér: Jójó, de mi lesz a pincérral?

Hacsek: Annak tyukfarmja lesz és ő fogja szállítani a tyukot a parasztnak!

Pincér: Nem bolt, Hacsek ur! Nem vállalom!

Hacsek: Nem-e? Tudja maga, hány paraszt van ebben az országban?

Pincér: Ajaj, van éppen elég!

Hacsek: No most gondolja el: egy paraszt, egy tyuk!...

Pincér: Szép, de mégse üzlet!

Hacsek (dühben): Ez nem üzlet, maga pali?

Pincér (flegmával): Ha csak egy paraszt nem veszi át a tyukot, az egész üzlet tréfli!

Hacsek: Hogy-hogy?

Pincér: Ugy hogy annak a tyukja a

nyakamon marad!

Hacsek: Na és?

Pincér: Na és tudja Hacsek ur, mit jelent egy tyuk, ha az ember nyakán marad? (Elrohan).

Sajó (vörös orral, kiskabátban jön és leül Hacsekhez).

Hacsek: Jónapot, Sajókám! Hideg van?

Sajó (busan): Az az egy, ami van!

Hacsek: Mért nem vesz fel nagykabátot?

Sajó (sanyaruan): Mért akkor nem tudom a kezemet a nadrágzsebbe dugni!

Hacsek (röhög): Van humora, Sajókám! Boldog új...

Sajó (felpattan): Ki ne mondja, gazember! Már nem érdekel!

Hacsek: Hogy-hogy, már?

Sajó: Visszakeresztelkedtem zsidónak!

Hacsek (ámul): Na ezt éppen jókor csinálta!

Sajó: Csakis! Most van a konjunkturája!

Hacsek: Hogy értem, Sajókám?

Sajó: Ugy, hogy mostanában minden zsidó ki fog keresztelkedni! Oszposz,

ha most egyedül én leszek zsidó Romániában, hát olyan jó dolgom lesz,

mint soha év. ref. koromban!

Hacsek (elámul): Sajó! Tudja, hogy ez jó?

Sajó (gőgösen): Meghiszem azt!

Hacsek (tétován): Mondja, Sajókám, nem engedné át nekem ezt az ötlelet

Németország területére?

Sajó: Ki van zárva! Oda a fiam megy ezzel a monopollal!

Hacsek (csüggedten): Hát Palesztinára?

Sajó: Oda sem! Ott már megvan az egyke-zsidó, a többiek elarabosodása

után...

Hacsek: És az kicsoda?

Sajó: Az angol kormányzó!...

Hacsek (tőpreng): Tudja mit, Sajókám?

Engedje át Madagaszskárra!

Sajó (hunyorít): Hehe... Mada gaz... kár erről beszélni!

Hacsek (reménytelenül): Hát akkor én hová menjek?

Sajó (főénnyel): Maga itt marad velem, utódlási joggal!

Hacsek: Sajókám, azt hogy kell?

Sajó (nagyileküen): Ugy, hogy halálom esetére átíratom a céget a maga nevére!

Hacsek (bámul): Micsoda céget?

Sajó: Hát a Hacsek és Sajó céget!

Hacsek (magánkivül): Sajókám, zseniális!

Sajó: Na ja! Csak nem gondolta, hogy egyedül fogok járni ebbe a piszok kávéházba?...

Garabonciás konferánsza

Hála Istennek, felülvizsgálják az állampolgárságom!...

Talán furcsán hangzik, de így van. Én a leghatározottabban örülök ennek a felülvizsgálásnak és — bevallom azt is — már tizenkilencedik éve epedve várom... Ezóta vivom ugyanis dónquijótei harcomat a helyi hatalmasságokkal, a minden kétségen felül álló állampolgársági jogom végleges elismertetése érdekében. És ezóta élem át a legtragikusabb kalandok egész sorozatát anélkül, hogy bármit is vétettem vagy mulasztotnam volna.

Azaz valamit mégis elmulasztottam! Azt, hogy nem fordultam azonnal a független román bírósághoz, amint az egyes helyi hatalmasságok tekervényes érvelésekkel kezdték kétségbe vonogatni eme evidens és elemi jogomnak elismerését, létezését.

A román bíróság ugyanis — és ezt föbbrendbeli saját tapasztalatból állithatom — a hivatása teljes magaslatán áll és soha nem fogadott volna el olyan „indokokat”, amilyenekkel hivatalos jogászemberek közel két évtized óta igyekeztek engem elűtni nem is annyira a kétségtelen állampolgári jogomtól, mint inkább annak formai elismeréséről.

Noshát ezek az „indokolások” egyenesen vicclapba valók, miért is ne vegye senki zokon, ha ezen a helyen sorolok fel belőlük egynehányat szivderítőnek.

Az illetőségi városom bölcs tanácsa például így „értvelt” az elérhetetlen illetőségi bizonyítványom kiadatása ellen:

„Igaz ugyan, hogy nevezett rendelkezési állományu inginer subinspector 1914 május 1-ével került áthelyezés folytán mint állami tisztviselő városunkba, ámde 1914-től 1918-ig nem lakott itt állandóan, mert megállapítást nyert, hogy a háboru kitörésekor azonnal bevonult hadi szolgálatra és pedig nem az itteni, hanem a nyitrai ezredhez, ahonnan kiküldték a harcra, — következőleg a törvényt szerinti négy évi állandó tartózkodása városunkban nem nyert beigazolást...”

Noshát, nyájas olvasó, ez a „mesteri indokolás” nem mond kevesebbet, mint azt, hogy aki a négyéves háborút végigcsinálta, helyesebben szerencséje volt ebben a kellemes kirándulásban résztvenni, azt századosi rangig és rokkantságig végig élvezni, — annak nincs ille ósége, nincs állampolgársága, nincs hazája, ha-

csak nem valahol az orosz-lengyel földön, ahol a reménysége vérben-könnyben elfolydógal...

Nos, nem szivderítő „érvelés” ez, nyájas olvasó?... Ámde van ennél kevélyesebb is! Ime:

„Igaz ugyan, hogy nevezett rendelkezési állományu inginer subinspector a háboru után visszatért városunkba, itt a tisztviselői hűségesküt letette s a román állam szolgálatába átvétetett, — ámde okmányai, szerint ezután sem teljesített itt hosszabb ideig szolgálatot, mert időközben hivatalból más városba helyezték át szolgálattételre... ezenkívül egyébként sem tud idézni olyan törvényparagrafust, mely szerint egy állami tisztviselő — valamely városba történt áthelyezése esetén egyben jogosultságot nyer ebben a városban az illetőségre... minek alapján nevezett illetőségi kérelmét el kellett utasítani...”

Igy, barátom!... Maga hiába állami tisztviselő a kezdet kezdetétől, hiába igényelhet nyugdíjat három év múlva a nyugdíjtörvény rendelkezései szerint, hiába háborus rokkant tiszt (még a román hadseregben is főhadnagyi rangban!), amely rokkantságból kifolyólag kellett otthagynia állami tisztviselői állását és leledzik 15 év óta rendelkezési állományban fizetés nélkül, — hiába, magának nem jár illetőség, tehát nem lehet állampolgár, tehát nem gyakorolhat semmi kenyérkereső mesterséget, tehát...

Igy gondolják ezt egyes vidéki jogász urak! Ilyen vaskövetkeztesen és okosan. Sőt mi több, így gondolta ezt az egyik krajcáros helyilap lágyagyú tulajdonosa is, aki jó sváb-magyar becsülettel hurcoltatta ki engem kétszer is a határra, hogy főlem ily módon megszabadulva, bűnös üzelmeit zavartalanul folytathassa... És csak a román felettes hatóságok jogtisztelőinek köszönhetem, hogy máig is nem labdázok velem egyik országból a másikba.

Noshát ezért örülök én most ennek az állampolgársági revízióknak! Most ugyanis a pártatlan román bíróság kezébe került az életsorsok eldöntése és megnyugtathatok tapasztalatból minden érdekeltet, hogy a román bíróság nem játszik ilyen könnyelmű játékokat az emberek, családok életsorsával.

Boronkai Lajos.

„DERBY“

SZABÓMUNKÁSOK SZÖVETKEZETI
ELITSZABÓSÁGA

CLUJ, STR. N.

IORGA N°16.

Akar Ön jól öltözködni?

Figyelje lapunkban a „DERBY” elitszabóság divat-tudósításait a jövő számtól kezdve!

MADRIDI SZOVJET-TÁVIRAT

— A katonáink nem tudnak győzni, mert az ellenség nem áll a falhoz!...

SPORTOLÓK!

S - talpat
- cipőt
- harisnyát
- kesztyűt
- szvettert

**MINDEN SPORTCIKKET
teljes bizalommal csakis**

Schuszter Emil

sport szaküzletben!

Cluj, Piața Unirii

Butoráruház

Mestitz Mihály és Fiai

ALAPITVA 1869
Cluj, Str. Regina Maria 30
TELEFON: 28-59

Emánczy Pálné csevegése

— Gudbáj, drágám, egyhangu elismerésem az ötvenéven felüli angol nő-társainknak, akiknek nem sikerült férjhez menni ebben a tisztas középkorban, miért is nyugdíjat követelnek az államtól, közelebbről a férfitársadalomtól...

— Némlich ez a szerény követelésük a lehető legméltányosabb, miután ezek a szegény angol miszék emberfeletti közmunkát fejtettek ki az államtársadalom érdekében azért, hogy lankadatlanul férjüket igyekeztek fogni maguknak, ami önhibájukon kívül nem sikerült...

— Már most kérdelem, meddig folytassák ezek a derék állampolgárnők a meddő ostromot az önző férfiak közönye ellen?... Meddig várjanak még, ha ötvenéves középkorukig sem sikerült megszerezniük azt a kis betevő falatot?...

— Egy szó, mint száz, vagy férj, vagy nyugdíj! Vagy természetbeni kárta tanítás, vagy biztos betevő falat! Mert hát mi lenne, ha a nők tagadnák meg ilyen szűkmarkuan a férfiak igényeinek kielégítését? Teszem azt, ha a brit szigetekről az összes nők kivándorolnának melegebb vidékre, ahol a férfiak nem sajnálnák fölük a mindennapi betevő falatot?...

— Igenis, más híján nyugdíj dukál a szegény angol miszéknek! Ezt pedig a megrögzött agglegények folyósítsák nekik, legalább egyszer havonként, hogy ne mondjam hetenként! Minden agglegénynek legyen egy állandó nyugdíjas házi misze, bármilyen nagy is tőle a misze!... Sőt annál jobb, minél nagyobb tőle a misze, mert akkor inkább ráadja fejét a házasságra...

— Kurcundgut, egyhangulag osztom angol nő-társaink véleményét márcsak azért is, nehogy vigasztalan helyzetükben — Gottbehüt — ide vándoroljanak be, konkurenciát csinálni...

— Mert hát — közfünk legyen mondva — vagyunk itt éppen elegenden diszkrét ötvenévesek, akarom mondani, viruló középkorúak, akik egyelőre még nem tartunk igényt a nyugdíjra... Na nem?

(— kai)

Garantált és pontos
ÓRÁK, MODERN ÉKSZEREK

!! **BORGOVÁN-nál**
Strada Memorandului 9.

Üveg, porcellán, kerámia
különlegességek

VITRO
COMERT S.A

PIAȚA UNIRII 8

(Mátyás szoborral szemben)

**Ajándékozás erősíti a
barátságot!**

Nem mind paplan, ami fényes!

Szép, jó és megbízható

paplan, ágynemű

különlegességek és anyagok

Speciál

paplanüzletben

Calea Regele Ferdinand 3. (Udvar)

szerezhető be legolcsóbban.

Szakértelem, megbízhatóság!

Az új

Dr. LENGYEL
Szanatórium

Cluj-Kolozsvár, Str. Gojdu 3/a

Románia legmodernebb gyógyinté-
zete, nagy parktól körülvéve a vá-
ros centrumában. Minden szobája
teraszra nyílik, 300 m² tetőterásza
van, ahol egész nap és az év bár-
melyik szakában nap- és légfürdő-
ket lehet venni. Modernül beren-
deztet *műtőterem és szülőszoba*.
Minden szobában *hideg és meleg
folyóvíz. Vizgyógyintézet. Belfürdő*,
amely krónikus bélbántalmak, szék-
rekedések, epe- és veseköveknek
kiváló eredményeket ad. *Electro-
therapia: ultra rövidhullám és min-
den más villanykezelések. Modern
Röntgen-berendezés. Laboratórium*.
A tetőterasz mirigyos gyerekek kezelésére
igen alkalmas és Romániában páratlan.
Forró- és hízókurák. — Diétás konyha.
Fertőző betegeken kívül minden beteget fel-
vesz. Udülő- és lábbadozó betegeknél is
igen alkalmas.

Mérsékelt díjazás.

Szabad orvos-választás.
Az intézetnek rituális konyhája is van.

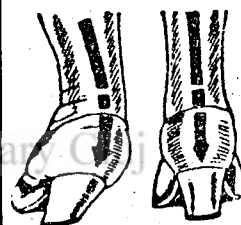
Szállanként meg-
el a haja

PETROLEGGER
HAJSZESZT
MEGSZÜNTETI A KORPAZAST
MEGELŐZI A HAJHULLAST

Ne hanyagolja el lábait, mert a ferde járás
csunya is és fájdalmas is!

Rendeljen CIPÓT vagy BETÉTET

Zabolai

Ortopéd
cipészetnél
Memorandului
23.

Díjtalan szakszerű lábvizsgálat!

Művész képeretezés

tartós blondel
prima aranyozás
garantált anyagok
elsősorú munka

Bergernél

Str. Matei 1.

A festőművészek keretezője!

Varrógép, kerékpár

Speciál-gépek javítása
teljes felelőség mellett

Asztalos

Str. N. Iorga 2.

Minden alkatrész raktáron!

Rádió hírek:

Git Mogen! ☉ *Núj Osten (Ujkelet)* jelenti: *Rendezett vállásu újságrókat héber napilaphoz sürgősen felvesszünk* ☉ *Ellenzeyk* jelenti: *Mi már nem félünk, nekünk már régen Véghünk van* ☉ *Kölöthi Ujságh* jelenti: *Ha Szászok velünk, ki ellenünk?* ☉ *Esztlap* jelenti: *Nekünk társszerkesztőnk a kedvelt Aurél Gre-dináru* ☉ *Gitabend* jelenti: *Kipróbált svábságurk garanciája a Májer—Walter—Fischer fájne Gsö'lsch-ft* ☉ *Székely-Maghiár Ujság* jelenti: *Árnyék székelységünkhöz sohasem férhet* ☉ *Bra-şover Fligende Bl'ätter* jelenti: *Hulló falevél, suttogva beszél, elfújja a szél* ☉ *Föggetlen Ujság* jelenti: *Hervad már Ligetink, dtszei hullanak* ☉ *Patria* jelenti: *Más Ellenzék hijján megmara-dunk mi jubiláns ellenzéknek* ☉ *Noţiunea Română* jelenti: *A liberál überál összeáll* ☉ *Garabonciás* jelenti: *Több lap, mint kolbász* ☉ *Több kolbászt, kevesebb lapot!*

KOZMA

a kispénzüek modern szabósága
a sétatéri színház mellett

Elegáns öltönyök, gyapjuszövet-
ből, selyembéléssel, garantált
kidolgozásban már

1800 lejtől!

Páratlan ár=teljesítmény a
szakmában!

Három szó: modern, szolid és megbízható!

Gergely János szücsmester

Cluj, Str. Iullu Manlu 6 (Stáfusház)

Legújabb bunda- és gallérmeljei szépségben, tartóság-
ban, olcsóságban egyedülállók.

Átszabások, alakítások és javítások a
legnagyobb gonddal és legolcsóbban
készülnek.

Mit lát?

Mit hall?

Mit tud?

— Mit lát, fajtárs?

— Nahát mit látok? Spanyol Ter-
ruelnél hetek óta győznek — a gulyás-
kohókban hamislevest főznek, hajnalban
hazudnak, ferdítenek este — csak haj-
szálon lóg már szép Madrid eleste, fél-
annyi gépmadár sincs a spanyol égen
— amennyit lelőttek amugy hevenyében,
tucatljával eszi felkelő a tankot — vörös
vele versenyt adja a vabankot, csak ugy
dobálóznak szegény halottakkal — mint
a csomagpostás a gazdtalan pakkal, mind
fenébe furják a sok hadihajót — bá-
mulatba ejtik Hacseket és Sajtót, egy vá-
rost nem egyszer, fizszer is bevesznek —
jó spanyol maszlagot szőröstül bevesznek,
na és velük együtt az öreg Európa —
agyalágyult madám, foghijjas vén róka...
Látom, amit látok!

— Mit hall, fajtárs?

— Nahát mit hallok? Hallom, hogy
manapság annak ki nem árja — a világ
piacon lezuhant az árja, sőt ingyen te-
relik ezrével akolba — frankó és bér-
mentve küldik a pokolba, míg a nemes-
vérűt felsőbbsege szerint — puskával
kezében frontra küldik megint, meghalhat
nyugodtan, fajvérenek árja — ott nem
folyhat össze azzal, ki nem árja, merihát
értse jól meg, édes komámasszony —
szemébe ez könnyet most már ne fa-
kasszon, békéért harcolunk, édes üköm-
lelkem — ezért folyt a vérem, erre ment
rá telkem, ezért kellett nekem a fübe
harapni — hogy a tulvilágon békét tud-
jak kapni, mert hát mind mese az, mit
papok gagyognak — nincs igaza másnak,
csak örült spanyolnak!... Hallom, amit
hallok!

— Mit tud, fajtárs?

— Nahát mit tudok? Tudom, mi az
élet s tudom, mi a halál — a tévelygő
ember majd egymásra talál, megkapja a
békét, de nagy lesz az ára — amiért
füttyült a szeretet tanára, amiért felugta
természet lörvényét — felkorbácsolta a
gyűlölet örvényét, meghamisította az is-
tenség tanát — s eszelősen fujja a po-
koli danát: egyedül csak te vagy, kivü-
led nincs senki — egyedül csak te élsz,
pusztuljon mindenki, tizedik parancsra
oda se hallgass hát — kívánjad csak
másnak ökrét és szamarát!... Tudom,
amit tudok!...

(—kai)

Az esküdtbíróóság felmentő ítélete értelmében

**nem rágalmazott lapunk szerkesztője,
amikor „sajtógangszternek“ titulálta
Májér Antal volt nyomdászt, korcsmá-
rost és zongoristát, jelenleg a „Jóestét“
felelős szerkesztőjét**

**A vádlottak padján — de Dr. Fersigan Romulus
védelmé alatt!**

Egy beszámolóval tartozunk kedves olvasóinknak és pedig arról a sajtóperről, amelyet Májér Antal, a „Jóestét“ kiadója és felelős szerkesztője indított a Garabonciás ellen ama 15 cikkből álló sorozatának egyik cikke miatt, amelyben hűsleges portréját megrajzoltuk.

Az állítólag rágalmazó és becsületsértő cikk címe ez volt: „Májér Antal, a „Jóestét“ sajtógangsztere ököllel, majd pénzzel próbálja elhalgattatni a jogos kritikát. Az uccai támadásnál megszalasztottam, a vesztegetési kísérletét vissza-utasítottam. Mit keres ez a briganti a Magyar Párt városi tanácsosi listáján?“

Májér Antal a rajta esett „becsületsértésért“ és „ragalmazásért“ nem próbált lovagias elégtételt szerezni, sőt még a lapjában sem merte igaz állításainkat kétségbe vonni vagy megcáfolni, — ahogy mi is a nyilvánosság előtt tettük azokat, — hanem a bírósághoz fordult, mert éppen elég oka van félni a nyilvánosságtól. Első megjelentése az volt, hogy az ügyet — minden rugkapalódzása ellenére, — a törvényszék elhárította magától és a nyilvánosabb esküdtbíróóság elé utalta. Érdekes az is, hogy míg a törvényszéki tárgyalásra „diszkrétén“ egyetlen tanút sem jelentett be, az esküdtbíróósághoz már 45 tanút próbált felvonultatni, akiknek azonban nem jelent meg a fele sem s hogy a „becsületvédő“ tanuit ne kelljen karhatalommal elővezetnie, hát inkább lemondott róluk. Ezzel szemben, a mi tanuink, egytől-egyig megjelentek.

A tárgyalás déli 1 órától éjszaka 12 óráig tartott és épületes epizódokban bővelkedett, bár a helyi sajtó legnagyobb része, legfőképpen pedig a „Jóestét“ a leggondosabban agyonhallgatta. Az egész tárgyalásnak ugyanis olyan színezete volt, mint magának a valóságnak: a Garabonciás szerkesztője nem is „vádlottként“ szerepelt, hanem mint vádló, akinek ezzel a perrel alkalmat adtak a legszélesebb körű bizonyításra. A bizonyítási anyag legnagyobb részét Májér Antal még csak tagadni sem próbálta.

Nem tagadhatta ugyanis azt, hogy öccsével együtt — egy zajos családi botrány kapcsán — egy szál nadrágban kerültek Aradról városunkba, ahol öccse feleségül vette a „Zsidó Julcsa“ nevű itteni nyilvánosház volt tulajdonosnőjét és a nyilvános ház eladási árából alapították meg a mai „Jóestét“ című krajcáros lapot. Nem tagadhatta ilyformán azt az állításunkat sem, hogy ilyen sógorsággal és erkölcsi előfeltételekkel létrejött és ilyen szellemben vezetett napilapnak létjogosultságát mi soha el nem ismerjük és annak eltakarítását szorgalmazzuk, úgy a közvélemény, mint az illetékes hatóság részéről.

Nem tagadhatta Májér Antal azt sem, hogy szerkesztőnk ellen utszéli bandita mójljára járt el, amikor tőrbeccsalta, ötezer lejt kínált fel neki a további hallgatásért, de közben a rendőrséget az előszobába állította, hogy a tőrbeccsált sajtómunkást a „zsarolt“ pénzzel lefogassa és börtönbe juttassa. Csufosan rajtavesztett, mert szerkesztőnk a felkínált pénzt visszautasította s így a rendőrség csak a Májér ur gyászos kudarcát tudta megállapítani.

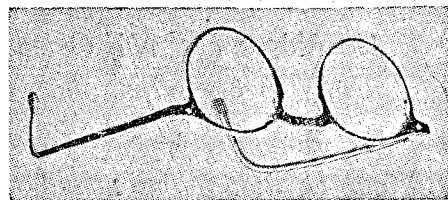
Próbálkozott azután a Májér ur még ennél is cifrább dolgokkal. És pedig a legaljasabb denunciacióval. Ezen az uton fosztotta meg szerkesztőnket — mint állítólagos idegen állampolgárt — a lapengedélyétől, az egyetlen megélhetési lehetőségétől, sőt a fizetett ügyvédje közbenjárására az országból kétizben ki is utasította. Természetesen csak rövidlejáratu sikerrel, mert a román felsőbb hatóságok keresztülhúzták a Májér ur sógorasszonyi számítását.

Mint ahogy a független román bíróság is keresztülhúzta a Májér ur becsületberendezkedésének patentirozását is. Az esküdtszék — Dr. Fersigan Romulus, a páratlan büntetőjogász kétórás briliáns védőbeszéde és ellenállhatatlan érvelése alapján lapunk szerkesztőjét egyhangulag felmentette a rágalmazás vádja alól.

A rágalmazás büntetőjogi meghatározása ez: „Rágalom az, ha valakiről olyan dolgot állítanak, mely ha igaz volna, maga után vonná az emberek megvetését.“ Onként következik, ha az állítás helytállóan bizonyult, akkor nem rágalomról, hanem igazmondásról van szó és ezesetben az emberek tudják, milyen véleménnyel legyenek a Májér urakról és sajtójukról...

Boronkai Lajos.

Új szaküzlet!

Szemüveg különlegességek
Precíziós látszerészeti cikkek
Hőmérők, barométerek, foklók

M. Goldner

Calea Regele Ferdinand 24
(Janovitz-ruháüzlet udvar)

<p>„STELLA“</p> <p>udvarban</p> <p>árusít</p> <p>legolcsóbban</p> <p>paplant,</p> <p>vásznat,</p> <p>maradékot.</p>	<p>Cal. Reg. Ferd. 24</p>

Tüzfát

LEGJOBBAT,
LEGJUTÁNYOSABB
ÁRBAN CSAK

MUNTEANU-nál

rendelhet

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 52. Tel. 34-45

Hölgyeim!

Kalapujdonságban minden
szépet és jót

Carmen-kalapüzlet

ben
találnak meg a legolcsóbban
Calea Ferdinand 4

Olcsón és szépen alakítunk
és formálunk!

— **ELADÓ** olcsón egy „Bucher C“
saxofon. Calea M. Foch 33. Czerjéknél.

Színház és mozi

harcában győzött a színház.

Kerek harminc év óta folyik ez az ádáz harc az emberi kultúra eme két sorsdöntő tényezője között világszerte. És még csak azt sem mondhatjuk, hogy ez a csendes, majd nagyon is hangos harmincéves háború egyenlő ellenfelek között, egyenlő harci eszközökkel és felkészültséggel zajlott volna le.

A magánszínházak, országhatárok közé szorult kisszámú színházi trósztrók, nemzeti művészgárdák az ő elenyésző anyagi eszközeikkel vették fel a harcot a nemzetközi filmmagnások korlátlan tökébségével szemben. Már ennek az egyetlen körülménynek is sorsdöntőnek kellett volna lennie a színházi kultúra kárára.

Ámde voltak még veszedelmesebb eszközök is a filmgyártás kezében. Az aranydollár cscngése egy csapásra megszedítette a világszínpadok legjobb erőit, akik hanyatt-homlok odacsődültek a felvevő lámpák kellemesebb fényébe. És ott állt a színpad, csiltagdíszesítől megfosztottan, reménytelenül — a közönség mind követelőzőbb és mind gyérierősebb sorai előtt.

Ez volt a helyzet sok éven keresztül és mi is tudunk róla, amikor történelmi múltú színházunk megszentelt deszkáit mind fenyegetőbben kezdte bevonni a mozivászon. És hangos, de idegen szóval tülekedett rajta a valóság többé-kevésbé bízár árnyképe...

A harc ebben a stádiumában érkezett el a döntéshez. És eldöntötte az az őstörténelmi igazság, hogy a művészetet nem lehet megsemmisíteni — még egy másik művészettel sem. Az egyéni, a saját kulturát szomjazó főmegelekek szállott sikra a színházi művészet szent hagyományai mellett s a kozmopolita mozivászon erőszakos förtetése ellen.

És ma már ez a harc eldöntöttnek mondható. A közönség döntötte el, nem pedig a küzdőfelek. A közönség, ez az egyedüli szuverén nagyhatalom, határozottan kimondotta döntő szavát: *az élő színházi művészet, az anyanyelv megszentelt kulturája nem veszhet el, mert ez a legnagyobb kincs, féltett örökség, öröklött őshagyomány, a sajátunk...*

Ezen a ponton vesztette el a harmincéves háború dollároffenzíváját a mozivászon a színházdal szemben. Nem kapott halálos csapást, — mert ilyet nem is akart rámérni senki, — csupán sorsdöntő leckét kapott a legavatottabb fórumtól: a közönségtől.

Azt a leckét kapta, hogy a nemzetközi filmgyártás iparmagnásai minden anyagi erejükkel sem érnek fel a nemzetek közti egyén lelki erejével, amellyel a saját nyelvi kulturáját, színházát mindenkivel szemben meg tudja védelmezni.

(-kai)

Dr. ORNSTEIN SÁNDOR szemorvos és szemoperatőr rendelőjét áthelyezte Calea Regele Ferdinand 35 szám alá, az Uránia palotába.

TUKORI-FOGÁSZAT új helyisége, melynek vezetője a kitűnő kezű Tükörbácsi, május 1-től a Str. N. Iorga 2 sz. alatt van, a Vew-Yorkkal szemben.

— VIGYÁZZON! Mert Kozák István bőüzetét áthelyezte főpostával szembeni helyéről a Piața Mihai Viteazul 14. szám alá, hol legtartósabb minőségben vásárolhat bőr és talpárukat. Olcsó napi árak.

Dr. KIRÁLY sebész és nőgyógyász specialista rendelőjét áthelyezte Str. Iuliu Maniu 23 szám alá. — Rendel: 3—6 ig. Telefon 11—52.

ELEGANCIA

— Csuda elegáns vagy, Rozsomák! És mi csoda gyönyörű zokni van rajtad!

— Na hallod! Három hete viselem és te csak most veszed észre?

RÁDIÓ antikvárium

Adok, veszek, cserélek!

M. LEITNER

Rádió laboratórium

Strada Memorandului No. 25

(Banca Naționalával szemben)

Világvárosi műsor
Elsőrangú tánc-zene
Páratlan szolid árak

A

REGAL = bárban

Családias jóhangulat

REGGELIG
I NYITVA!

Új könyvek.

Boncza Iduna:

MORGÁNA

Figyelemreméltó, mindig aktuális háború téma — nő tollából. Olyan ólomsúlyos, háládatlan téma, amelyet a mozivászon, sőt színpadon a humor bőséges esővizében szoktak megfürdetni, hogy az amugyis tragikusorsu ember ne szívhasssa tulságosan melle a belőle áradó ólomsúlyos atmoszférát: az emberi gonoszság megismerését. A könyvből közvetlenség, valószínűség, sőt talán teljes történelmi hűség árad és valahogy úgy érezzük, hogy itt a fantáziának s a színezésnek talán semmi szerepe sem akad. És ha van valami hibája a könyvnek, ennek a szörnyű kis életregénynek, akkor az semmi más, mint az enyhítő fantázia mellőzése és ezáltal a szörnyű sorscsapások tulgyors ütemű zuhogtatása a történet mindenegyres szereplőjére, nőre és férfire egyaránt. Tipikus erdélyi légkörben játszódik le ez a regény. Nyugodt élet? Még nyugodt halál sem!... Mindez azonban mit sem von le a könyv lebilincselő érdekességéből és irodalmi értékéből. A könyv nyelvezete hamvasan tiszta és jóízű, ha a szerző íráskészsége helyenként meg is torpan egy-egy kritikus ugróponton. Egy bizonyos azonban: az új író nem végzett értéktelen munkát és ha alkalma nyílik majd egy-egy ilyen kolosszális témát nem csupán vázlatzerűen, hanem a hozzámért terjedelemben is kihozni, akkor a sikere nem lesz csalóka Morgána, hanem valóság.

Jenei Jung János:

SZULÓK, TANULJATOK!

A vérbaj regénye, minden kerteles nélkül, megmarkoló realizmussal, de abszolút nemes célzattal, hűen a könyv címéhez. Ha fölünk függne, tanönyvnek rendelnök a mindkét nembeli serdülők kezébe. Megtanulni azt a valóságot, amelyet az ifjuság csak a saját kárán szokott megtanulni — a tanrendszerek s a szülői nevelés hippokrizise miatt. A könyv a felsőbb írói intellektus bátorságával, sőt elszántságával van megírva, a helyzetek az erőfikum izzó ecsetjével vannak megfestve. A fiatal vér lüktetése szinte hallszik és érzik a párna izzása a felkorbácsolt fiatal testek vergődése alatt. És mégis távol áll a pornográfától, az üzletes irodalmi ambiciótól. Nemesen, fegyelmezetten tartott tónus s a serdülő ifjuság határtalan szeretete árad a könyvből. A vészharang monoton kongatását az emberbarát író — aki mellesleg kiváló színész és figyelemreméltó festő is — nagyon helyesen nem tartotta szükségesnek. A lebilincselő történet önmagától beszél, síkolt, — minden nagyképi filozofálás nélkül. Az író jót akart tenni ezzel a könyvvel és ezt a célját hiánytalanul el is érte. És ezenfelül még mi felnőttek is azon kapjuk rajta magunkat, hogy szívesen olvastuk el ezt a vér ritmusára lüktető, izgalmas történetet.

Boronkai Lajos

Ballon Augustich
Cluj, Calea Regele Carol II. No. 16.
vulkanizáló szaküzem

Hő és sárcipő javítások
olcsón és lelkiismeretesen

BARTALIS

Cluj, Strada I. G. Duca 1.

modern uriszabóság minden igényt kielégít,
elszabott ruhák átszabását vállalja,
pontos, olcsó és megbízható!

— Aszongya a zasszon múlt vasárnap ver-
nyadóra, jólész kihölődni a zágybul, mörhogy
délután nagy kösségi bál lösz a Szávertájg koc-
májában...

— Noföne! — mondok pipavégrül — tán
még néköd is viszköt rá a talpad, öreg mö-
nyöcske?

— Öreg a kend dédannya, vénembör! Mör-
hogy én alig mútam harminchat a nyár végin!...

— Nyetenyel! — így böstörködök — csak
hogy melyik nyár végin?

— Hát nöm olan régön, mint amikö kend
rugta ódalba zötvenödik esztendői!

No hanöm itt mán abbahagytam a zidőszá-
mitást, mörhogy nincs olan férfi a faluba, akinök
a zasszon pontosan ne tudnä a zélötkorát...

Hát inkább kivágódtam a zutára, ahun a
kisbirósógor ippög akkö közhirrē dobóta, hogy
aszongya:

„Közhirrē létötk, miszörönt délután nagy
kösségi bál lösz a Szávertájg zsidósógor kocsmá-
jában és összes höliségeiben. Szigoruan mögje-
gyöztek, hogy a szalmakazal, szénapallás, pajta
mög a többi félreeső heliségek a bál céljából nöm
használhatók. Ugyanugy a fizévön aluli südójányok
sem, amiként mindönnemü randalérozás, ablak és
fejbeverés is szigoruan büntettötk!...”

Hát öbedután asztán bövögödtünk a bálba a
zasszonnal. Ott tanátuk a kösség szinejavát: a
jedző urat a kántornéval, kántor urat a jedzőnéval,
birósógor a Lojzinéval, Lojzisogort a birónéval,
szóval kit-kit a maga párjával... A fíjatságot
hasonmód. Én a zannukommal marattam, mör-
hogy főnemöd kezdött szömözni a karhatalommal,
vagyis a csöndérmesterrel mög a káplárjával...

Csakhamar mögkezdödött a tánc, oszt tán
mög most is tartana, ha közbe Ördög Józsi első-
löginy le nöm üti a lámpát, hogy aszongya:

— Hu, aki héfistönedvagon, most gyere a
közelembe, pocsek Vaszi Balázs!...

Hát a pocsek Vaszi Balázs gyütt is, oszt
csak hallottuk, ahogy zuhogtak a zütésök a sötétbe
Mire osztán a Szávertájg zsidósógor ögy faggyu-
györtyát hozott nagy cötörázva, hát mán vége is
lött a bálnak. A csöndérmester mög a káplárja
ott ütt a földön — tévödés folytán...

Ördög Józsi mög Vaszi Balázs ugyanis a
sötétbe összetévöztölték öket ögmással a nagy
tolongásban...

Hanömhat a törviny nöm tévöztölte össze a
két falurosszát a csöndérokkel, mörhogy még máig
is ülésben vannak a törvinyszékön... Hat hónapot
kaptak koponyánkint azér a kis tévödésér... A
riszálás Julis nöm kapott sömmit, bárha mögest
miatta esött mög a csöndhiború...

Igazis, a jedzőné nevetögörcsöt, a Szávertájg
sörögörcsöt, jómagam mög ögy közepes tarkóütést
kaptam az ösetből folyvást...

(—kai)

Óra, ékszer

legjobb és legolcsóbb

PERLÁNÁL

Calea Regele Ferdinand 20

Javitások pontosan, jutányosan!

NOVA

könyvkölcsönző vállalat
Cluj Str. Memorandului 16.
Legujabb könyvek megrendelés alapján
kölcsön vehetők.

Szenzáció!

Részletre vehet:

képet,
képkeretet,
perzsaszőnyeget

óriási választékban!

UNICUM

Cluj, Calea Victoriei 5/a.

A legcélszerűbb ajándékozás!

MODERNMOBIL 11.

STR. MEMORANDULUI

SALON FODOR NŐI ÉS FÉRFI FODRÁSZAT

Tartós ondolálás legujabb villanygéppel, továbbá áram-
nélküli géppel, teljes garancia mellett és jutányosan. —
Vas- és vizondolálás, manikür. Speciális babaklinika.
Babafejekben teljes választék.

C O S T U M

modern uriszabóság és készruha

áruház

Cluj, Piața Unirii 10

Legujabb szki ruhák kézen és mérték után

Közismerten olcsó árak!